

Marie Rábelová

Život ruských gymnázií v meziválečném Československu

UVES FFUK Praha 2018, 73 s., rkp.

Bakalářská práce Marie Rábelové se zabývá gymnázii vytvořenými v meziválečném Československu pro exilové studenty z někdejší Ruské říše. V textu je popsána historie, struktura a vyučovací proces na gymnáziích v Moravské Třebové a Praze. Stručně jsou komentovány okolnosti Ruské pomocné akce a vzniku těchto vzdělávacích ústavů, krátce se také zastavuje u osudů ruského gymnázia v Praze v době nacistické okupace a po druhé světové válce. Práce kromě výše zmíněných pasáží obsahuje úvod, závěr a bibliografii.

Téma, kterým se Marie Rábelová zabývá, bylo zatím v literatuře popsáno relativně stručně. Práce proto přináší zatím nejobsáhlejší informaci o ruských gymnáziích v meziválečném Československu. Autorka využila fakta obsažená v sekundární literatuře, ale vycházela především z materiálů obsažených v Archivu Ministerstva zahraničních věcí ČR. Struktura výkladu je přehledná a zahrnuje hlavní rysy života gymnázií. Práce má popisný ráz bez problémového, diskusního či hodnotícího rozměru. Pro vybrané téma a stupeň kvalifikační práce se však podle mého názoru jedná o přístup dostačující.

Určitým problémem je, že práce nevyčerpala celou problematiku. Ze tří ruských gymnázií v ČSR se věnuje pouze dvěma. Logickou odpovědí by bylo, že dvě z gymnázií (Moravská Třebová a Praha) se nacházela na území dnešní ČR, a mají tedy vazbu na naše prostředí, na rozdíl od gymnázia v Mukačevě nacházejícího se na vzdálené Podkarpatské Rusi. Na druhou stranu však zpracování dvou třetin problematiky působí poněkud asymetrickým dojmem. Absence mukačevského gymnázia je také v rozporu s názvem práce, který implikuje pojednání o všech gymnáziích na území ČSR.

Dále bych v práci uvítal také poněkud širší informaci o protektorátním období pražského gymnázia a okolnostech jeho zrušení. Domnívám se, že by bylo logičtější rozšířit časový záběr práce, který by měl spíše než existencí ČSR vymezit existencí tohoto školského ústavu.

Další otázkou je, jestli měli kalmyčtí studenti skutečně 18 hodin kalmyčtiny a buddhismu týdně (s. 52).

Další námitky mohou vzniknout ohledně ohledných pramenů a sekundární literatury. Nebyl využit například přehled života ruské emigrace Sergeje Postnikova *Russkije v Praze*. Jsou citovány vzpomínky dvou absolventů gymnázií, lze však předpokládat, že podobných vzpomínek by bylo možné najít i více. Zde by byla nápomocná analýza seznamu studentů a absolventů gymnázií, mezi nimiž bychom zcela jistě našli i další známá jména. Jistou překážkou pro autorčinu práci byla nemožnost pracovat s některými materiály v archivech z důvodu jejich utajení před uplynutím zákonné doby od úmrtí aktérů. V rámci sekundární literatury se autorka omezuje na určitý okruh, který by bylo možné dále rozšířit.

Z formálního hlediska je práce uspořádána uspokojivě. Naopak neuspokojivý stav panuje u jazykové oblasti. Nebyly provedeny konečné korektury. Chyby se vyskytují zejména v členění vět, absenci či přebývání čárek, úpravě odstavců a v jednotlivých případech i ve shodě podmětu s přísudkem Jistá svévole panuje i v psaní velkých písmen, zejména u ruských názvů. Dále jsou nesprávně citovány články ve sbornících, které je třeba citovat tak, aby byl zřejmý název a autor dotyčného článku.

Nehledě na výše zmíněné výhrady je bakalářská práce Marie Rábelové přínosným a seriózním příspěvkem v oblasti dějin ruské emigrace. Domnívám se, že po formálních úpravách, opravách některých nedostatků a doplnění o alespoň stručná fakta spojená s mukačevským gymnáziem by mohla být přijata do tisku jako vědecký článek, protože se jedná o dosud nejúplnější informaci o tomto segmentu života ruské meziválečné emigrace v ČSR. Pokud je mi známo, ani v tisku není v současné době žádná podobná studie. Sama autorka v závěru naznačuje, že téma je možné dále rozšířit, a já se s tímto názorem zcela ztotožňuji. Rád bych proto autorku povzbudil k další práci v této oblasti.

Závěrem:

Předkládaná práce Marie Rábelové splňuje požadavky kladené na FFUK na bakalářskou práci, doporučuji ji k obhajobě a hodnotím stupněm **v ý b o r n ě**.

V Bělehradě 26. srpna 2018

doc. PhDr. Hanuš Nykl, Ph.D.